

ခေတ်စမ်းခေတ်နောက်ပိုင်းမြန်မာကဗျာများမှ စကားသံစုံသွေမှု

စာတမ်းအကျဉ်း

ရန်ဝေးခိုင်*

ဤစာတမ်းသည် မြန်မာစာပေနယ်ပယ်လာ ရေးဟန်ကဏ္ဍမှ စကားသံစုံသွေမှုကို လေ့လာတင်ပြထားသည့် စာတမ်းဖြစ်ပါသည်။ စာဆိုအခွင့်ထူးကိုအသုံးပြုကာရေးဖွဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စကားသံစုံသွေမှုအကြောင်းကို ဖော်ထုတ်တင်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့လေ့လာတင်ပြရာတွင် ခေတ်စမ်းခေတ်နောက်ပိုင်း ပေါ်ထွက်ခဲ့သည့်ကဗျာများကို အလေ့လာခံအဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး စုံသွေမှုရှာဖွေရာတွင် တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကဗျာများမှ စကားသံစုံသွေမှုသဘောကို လေ့လာလိုသူများအတွက် အထောက်အကူပြုမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

နိဒါန်း

စာရေးသူ၊ ကဗျာဖွဲ့သူတို့သည် စကားပြော၊ ကဗျာတို့ကို ရေးသားဖွဲ့ဆိုရာ၌ စကားသံကို အသုံးပြုကြသည်။ အထူးသဖြင့် ကဗျာဖွဲ့ဆိုရာ၌ ကဗျာ၏ဖွဲ့ထုံးစည်းစနစ်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေရန်၊ အသံသာယာပြေပြစ်စေရန် စကားသံတို့ကို သတ်မှတ်ထားသည့်စည်းဘောင်မှ ကျော်လွန်ကာ လိုအပ်သလို ချဲ့၊ ချဲ့ဖွဲ့ဆိုကြသည်။ ထိုသို့ ဖွဲ့ဆိုမှုကြောင့် စကားသံစုံသွေမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာရပါသည်။ စကားသံစုံသွေမှုသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော ရေးဟန်ဆိုင်ရာပညာရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခေတ်စမ်းခေတ်နောက်ပိုင်းကဗျာများတွင်ပါဝင်သော စကားသံစုံသွေခြင်းကို လေ့လာမှုပြုရန် အားထုတ်ခဲ့ပါသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ရေးဟန်ဟူသည်၊ စုံသွေမှုဟူသည်၊ ခေတ်စမ်းခေတ်နောက်ပိုင်းမြန်မာကဗျာများမှစကားသံစုံသွေမှု ဟူ၍ အပိုင်း (၃) ပိုင်းခွဲကာ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

* ကထိက၊ မြန်မာစာပေ၊ သမဝါယမနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာတက္ကသိုလ်၊ စစ်ကိုင်း။

၁။ ရေးဟန်ဟူသည်

ရေးဟန်ပညာသည် ဘာသာဒေဗနှင့် စာပေလေ့လာမှုတို့ကို ပေါင်းကူးဆက်နွယ်ပေးသည့် ပညာရပ် နယ်ပယ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာစကားနှင့် စာပေလေ့လာမှု၏ ဆုံမှတ်ဟုလည်း ပညာရှင်များ သတ်မှတ်ကြပါသည်။ ရေးဟန်နှင့်ပတ်သက်၍ ပညာရှင်များက အဓိပ္ပာယ်အသီးသီး ဖွင့်ဆိုခဲ့ ကြပါသည်။

ရေးဟန်၏အဓိပ္ပာယ်ကို ဆရာကြီးဦးအုန်းသော်က “စာရေးနည်းလေးမျိုး” စာအုပ်တွင် “ရေးဟန်ဆိုသည်မှာ စာရေးဆရာ၏ စာရေးခြင်းအမှုအရာကိုခေါ်သည် (အုန်းသော်၊ ဦး၊ ၂၀၁၉၊ ၁၁)” ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ဆရာကြီးမောင်ခင်မင် (ဓနုဖြူ)ကလည်း “ရေးဟန်ပညာနိဒါန်း” စာအုပ်တွင်

ရေးဟန်ဆိုရာ၌ ‘ဘယ်လိုဘယ်ပုံရေးသည်’ ဟူသော ရေးသားပုံကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ စာရေးရာတွင် ‘ဘာကိုရေးသည်’ ဆိုသောအဆင့်နှင့် ‘ဘယ်လိုရေးသည်’ ဆိုသောအဆင့်ဟူ၍ အဆင့်နှစ်ဆင့် ရှိသည်။ ဘာကိုရေးသည်ဆိုသောအဆင့်သည် အကြောင်းအရာနှင့်ဆိုင်၍ ဘယ်လိုရေးသည်ဆိုသောအဆင့်သည် ရေးဟန်နှင့်ဆိုင်သည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုနိုင်သည် (ခင်မင်၊ မောင် (ဓနုဖြူ)၊ ၂၀၁၁၊ ၁)

ဟူ၍ ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။

ဆရာမောင်သိန်းဆိုင်က “မြန်မာစာပေ(ပထမတွဲ)” စာအုပ်တွင် “ကိုယ်ပိုင်အနုပညာတွင် အတတ်ပညာဖြင့်ထုံမွမ်းလျက် စွဲမြဲစွာဆုပ်ကိုင်အသုံးပြုခြင်း (သို့မဟုတ်) တီထွင်ဖန်တီးခြင်း (သိန်းဆိုင်၊ မောင်၊ ၁၉၇၃၊ ၅၈)” ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုပြထားပါသည်။

အထက်ပါဖွင့်ဆိုချက်များအရ ရေးဟန်ဟူသည် စာပေရေးသားရာတွင် စွဲမြဲစွာလက်ကိုင်ပြု၍ ဖန်တီးအသုံးပြုထားသည့် စာရေးသူ၏ရေးသားပုံရေးသားနည်း ကိုယ်ပိုင်ဟန်ပင်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ရေးဟန်သဘောသဘာနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာကြီးမောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)က “ရေးဟန်သည် စာရေးသူ၏ ခံစားမှု၊ အတွေးအမြင်စသော ‘စိတ်အမှုအရာ’ ကို အခြေပြုကာ ပုံပေါ်လာရသည့် သွင်ပြင်ပင်ဖြစ်သောကြောင့် ရေးဟန်တွင် စာရေးသူ၏ စိတ်အမှုအရာသည် အထင်းသား ပေါ်နေတတ်ပါသည် (ခင်မင်၊ မောင် (ခနုဖြူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၂၄၃)” ဟုလည်းကောင်း၊ “အကြောင်းအရာ၏ သဘာဝကိုလိုက်၍လည်း ရေးဟန်ကွဲပြားတတ်ပါသည်။ စာရေးသူတစ်ဦးတည်း၏ စာချင်းပင်ဖြစ်စေ အကြောင်းအရာအလိုက် ရေးဟန်ကွဲပြားတတ်မြဲပင် (ခင်မင်၊ မောင် (ခနုဖြူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၂၄၉)” ဟုလည်းကောင်း၊ “စာရေးသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကိုလိုက်၍ ရေးဟန်ကွဲပြားတတ်ပါသည် (ခင်မင်၊ မောင် (ခနုဖြူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၂၄၉)” ဟုလည်းကောင်း၊ “အကြောင်းအရာတစ်မျိုးတည်းကိုပင် ရေးစေကာမူ ပညာရှင်တို့အတွက် ရည်စူးသောစာ သာမန်အရပ်သူအရပ်သားများအတွက် ရည်စူးသောစာ ကျောင်းသားလူငယ်တို့အတွက် ရည်စူးသောစာတို့သည် ရေးဟန်ချင်းကွဲပြားမည်မလွဲပင်(ခင်မင်၊ မောင် (ခနုဖြူ)၊ ၂၀၀၉၊ ၂၅၁)” ဟုလည်းကောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ဆရာမောင်သိန်းဆိုင်ကလည်း ရေးဟန်၏သဘာဝကို သတိပြုသင့်ကြောင်း “ရေးဟန်သည် ခေတ်အဆက်ဆက် ပြောင်းလဲလာပါသည်။ တခါတရံ မသိမသာပြောင်းသည်။ တခါတရံ သိသိသာသာပြောင်းသည် (သိန်းဆိုင်၊ မောင်၊ ၁၉၇၃၊ ၉၃)” ဟူ၍ ဖော်ပြထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် ရေးဟန်သည် စာရေးသူဖော်ဆောင်သည့်အကြောင်းအရာ၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ စာဖတ်သူအနေအထားအပေါ် မူတည်၍လည်းကောင်း၊ ပြောင်းလဲလာသောခေတ်ပေါ် မူတည်၍ လည်းကောင်း အမျိုးမျိုးကွဲပြားတတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၂။ စံသွေမှုဟူသည်

စံသွေမှုသည် ရေးဟန်၏သွင်ပြင်လက္ခဏာတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ စံသွေမှုကို ပညာရှင်များက “စာဆိုအခွင့်ထူး (ခင်မင်၊ မောင် (ခနုဖြူ)၊ ၂၀၁၁၊ ၁၈၉)” ဟု သတ်မှတ်လက်ခံထားကြပါသည်။ စံသွေမှုကို မောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)က “ဘာသာစကား၏ စည်းကမ်းများ၊ စံများကို

သွေဖည်ချိုးဖောက်၍ သုံးသည့်နည်း (ခင်မင်၊ မောင် (ခနုဖြူ)၊ ၂၀၁၁၊ ၁၈၉)” ဟုလည်းကောင်း၊ ဆရာဇော်ဇော်အောင်က

စံသွေမှုဆိုသည်မှာ ဘာသာစကားစံများနှင့် အခြားလူမှုရေးအရ သတ်မှတ်ထားသောစံများ၊ လောကသတ်မှတ်ချက်စံများကို ကျော်လွန်ဖောက်ဖျက်ခြင်း၊ သွေဖည်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အများသတ်မှတ်ထားသော ဥပဒေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ကျော်လွန်ဖောက်ဖျက်ခြင်းဟု ပြောနိုင်ပါသည်။ (ဇော်ဇော်အောင်၊ ၂၀၀၆၊ ၂၈၅)

ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် စံသွေမှုဆိုသည်မှာ စံအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော ဘာသာစကားသွင်ပြင်များ၊ လောကသတ်မှတ်ချက်များ၊ လူမှုရေးသတ်မှတ်ချက်များကို ကျော်လွန် ချိုးဖောက်၍ သွေဖည်သုံးခြင်းဟု နားလည်ရပါသည်။

တစ်ဖန် စံသွေခြင်းသဘောကို မောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)က

စံသွေမှုဆိုရာ၌ ပုံမှန်သုံးနေကျ ဖြစ်သော စကားသံ၊ သဒ္ဒါ၊ ဝေါဟာရ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဆိုင်ရာ စည်ကမ်းများကို ဖောက်ဖျက်သွေဖည်ကာ သုံးနေကျမဟုတ်သောအသုံးမျိုးကို ရှားရှားပါးပါး အသုံးပြုပုံမျိုးလည်း အကျုံးဝင်ပါသည်။ သုံးနေကျအသုံးမျိုးကိုပင် ပုံမှန်မဟုတ်ဘဲ အကြိမ်ကြိမ် ထပ်ကာထပ်ကာ လွန်လွန်ကဲကဲ အသုံးပြုပုံမျိုးလည်း အကျုံးဝင်ပါသည်။ (ခင်မင်၊ မောင် (ခနုဖြူ)၊ ၂၀၁၁၊ ၁၃)

ဟူ၍ ရှင်းပြထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပုံမှန်သုံးလေ့ရှိသော စကားသံ၊ သဒ္ဒါ၊ ဝေါဟာရ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ကို သွေဖည်၍သုံးသောအသုံးများ၊ ပုံမှန်မဟုတ်ဘဲ လွန်ကဲစွာ အထပ်ထပ် အသုံးပြုသောအသုံးများသည်လည်း စံသွေမှုပင်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

စံသွေခြင်းနည်းနာများကို ဘာသာစကား၏အဆင့်များအတိုင်း လေ့လာကြည့်လျှင်

- (၁) စကားသံစံသွေခြင်း
- (၂) စကားလုံးဖွဲ့ပုံစံသွေခြင်း
- (၃) ဝေါဟာရစံသွေခြင်း

(၄) ဝါကျဖွဲ့ပုံစံသွေခြင်း

(၅) အနက်အဓိပ္ပာယ်စံသွေခြင်း

(၆) အရေးပုံသဏ္ဍာန်စံသွေခြင်း

(၇) စာပုဒ်အတွင်းစံသွေခြင်း

(၈) ဒေသိယအသုံးစံသွေခြင်း

(၉) အသုံးကွဲစကားစံသွေခြင်း

(၁၀) သမိုင်းခေတ်စံသွေခြင်း (ခင်မင်၊ မောင် (ဓနုဖြူ)၊ ၂၀၁၁)

ဟူ၍ (၁၀) မျိုးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၃။ ခေတ်စမ်းခေတ်နောက်ပိုင်းမြန်မာကဗျာများမှ စကားသံစံသွေမှု

စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့်ဖန်တီးရသောစာပေ၌ ဘာသာစကားသည် အရေးပါသော အဓိကအစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။ ဘာသာစကားဟုဆိုရာ၌ အသံ၊ စကားလုံး၊ ဝါကျ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ် စသည့်အင်္ဂါရပ်များ ပါဝင်ပါသည်။

ရသစာပေတစ်မျိုးဖြစ်သည့် ကဗျာကို နှစ်သက်သာယာမှုဖြစ်စေရန် အသံ၊ စကားသံဖြင့် တန်ဆာဆင် ဖန်တီးရေးဖွဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ဖန်တီးရေးဖွဲ့ရာ၌ စည်းကမ်းများ၊ သတ်မှတ်ချက် ဘောင်များဖြင့်ရေးဖွဲ့ခြင်းသည် လွတ်လပ်မှုကင်းသဖြင့် စာဆိုအခွင့်ထူးတစ်ရပ်ကိုယူကာ လွတ်လပ်စွာရေးဖွဲ့လာကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့ လွတ်လပ်စွာရေးဖွဲ့ခြင်းကြောင့် သုံးရိုးသုံးစဉ် ဘာသာစကား၏ အသံ၊ စကားသံများ ကွဲပြားခြားနားလာခဲ့သည်။ စာဆိုတို့၏ ဆန်းသစ်တီထွင်ဖန်တီးမှုကြောင့် စကားသံစံသွေမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။

စကားသံစံသွေမှုဆိုသည်မှာ စကားတစ်လုံးကို ကြိုတင်သတ်မှတ်ထားသော ကဗျာဖွဲ့ထုံး စည်းကမ်းဘောင်ထဲတွင် အံဝင်ခွင်ကျ ထည့်သွင်းနိုင်ရန်အတွက် စကားလုံး၏ အသံအစိတ်အပိုင်း များကို လိုအပ်သလို ဖျောက်သုံးခြင်း၊ ထပ်တိုးသုံးခြင်း၊ ကာရန်ကိုက်အောင် သရသံပြောင်းသုံးခြင်း၊ စကားတစ်လုံး၏ ရှေ့နောက်ပျဉ်းသရသံများ နေရာလဲလှယ်သုံးခြင်းတို့သည် စာဆိုအခွင့်ထူးအရ ကဗျာစာဆိုတို့ကျင့်သုံးသော နည်းနာများဖြစ်ပါသည်။ သုံးရိုးသုံးစဉ်မှ သွေဖည်သုံးသော နည်းနာများ ဖြစ်သည်။ (ခင်မင်၊ မောင်(ခနုဖြူ)၊ ၂၀၁၁၊ ၁၈၉)

စကားသံစံသွေမှုကို လေ့လာကြည့်လျှင်

(၁) အသံဖျောက်၍သုံးခြင်း

(၂) အသံထပ်တိုး၍သုံးခြင်း

(၃) ကာရန်ကိုက်အောင် သရသံပြောင်းသုံးခြင်း

(၄) စကားလုံး၏ ပျဉ်းသရသံများကို ရှေ့နောက်နေရာ လဲလှယ်သုံးခြင်း

ဟူ၍ (၄) မျိုး တွေ့ရပါသည်။ ထိုစကားသံစံသွေမှု (၄) မျိုးကို မင်းသုဝဏ်၊ ငွေတာရီ၊ ဘုတလင် ချစ်လေး၊ မောင်စွမ်းရည်၊ တင်မိုး၊ မောင်သျှင်ပြေ(ပုသိမ်)၊ မောင်ကြင်နွယ်၊ မောင်ယဉ်မှူး၊ ဒေါက်တာငွေစိုး၊ ညွန့်ဝေ(ကသာ) တို့၏ ကဗျာများဖြင့် သာဓကဆောင်ကာ လေ့လာတင်ပြပါမည်။

၃၊ ၁။ အသံဖျောက်၍သုံးခြင်း

ကဗျာစာဆိုတို့သည် ကဗျာဖွဲ့ထုံးစည်းဘောင်နှင့် အံဝင်ခွင်ကျရှိရန် စကားလုံး၏ အသံအစိတ် အပိုင်းများကို လိုအပ်သလို ဖျောက်၍သုံးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့ ဖျောက်သုံးရာ၌

(၁) အစသံဖျောက်သုံးခြင်း

(၂) အလယ်သံဖျောက်သုံးခြင်း

(၃) အဆုံးသံဖျောက်သုံးခြင်း

ဟူ၍ (၃) မျိုး တွေ့ရပါသည်။

အစသံဖျောက်သုံးသော ကဗျာအဖွဲ့ကို တင်မိုး၏ “တက္ကသီလာဟူသည်မှာ” ကဗျာတွင်

မိမိဝါဒ၊ ယူအဆကို

မျှတ၏လော၊ ငါစောကြော၍

ကျမ်းတောနှင့်ညှိ၊ ယုတ္တိရှိအောင်

ကဝိနှင့်ချိန်၊ ခေတ်နှင့်ချိန်၍

သုခမိန်လမ်း၊ ငါလျှောက်လှမ်းခဲ့ (တင်မိုး၊ ၁၉၉၈၊ ၁၉)

ဟု တွေ့ရပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် “အယူအဆ” ကို “ယူအဆ” ဟူ၍ အစသံဖျောက်ကာ ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ စကားသံစံသွေသော်လည်း တက္ကသိုလ်တက်စဉ်အခါက မိမိအယူအဆကို ကျမ်းဂန်နှင့်ညှိ၍ ပညာရှိအဆိုအမိန့်နှင့် ချိန်ထိုးလျှောက်လှမ်းခဲ့ပုံမှာ ပေါ်လွင်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ စကားသံစံသွေသော်လည်း ကဗျာအရသာပျောက်မသွားဘဲ ပေါ်လွင်ထိမိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

မောင်ကြင်နွယ်၏ “ရက္ခိုင်” ကဗျာမှ

ချစ်သောအမျိုး၊ မြတ်တန်းဖြင့်

မျိုးနွယ်စောင့်ရှောက်၊ သွေမဖောက်ခဲ့ (ကြင်နွယ်၊ မောင်၊ ၁၉၉၆၊ ၁၄၅)

ဟူသော အဖွဲ့တွင် “အမြတ်တန်း” ကို “မြတ်တန်း” ဟု အစသံဖျောက်ကာ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ၄-၃-၁ ကာရန်ကိုက်အောင် “အ” ဟူသော အစသံကိုဖျောက်၍ ဖွဲ့စပ်ထားသော်လည်း ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ အမျိုးကိုချစ်မြတ်နိုးပုံမှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေပါသည်။

တစ်ဖန် မောင်သျှင်ပြေ(ပုသိမ်)၏ “အခါတော်တဝါကျွတ်ချိန်မို့” ကဗျာတွင် မြတ်စွာဘုရားရှင် သည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ မယ်တော်မိနတ်သားအား အမှူးထား၍ အဘိဓမ္မာတရား ဟောကြား တော်မူပုံကို

အလိမ္မာကုန်စရာ အသိထပ်ပွားစေဖို့

ဝတီသာဘုံမှာ 'မိနတ်သား' ကိုလ

အချိန်တဝါကုန်ကာ ဇိနဘုရားရယ်က

'အဘိဓမ္မာတရား' ကိုတဲ့ ဟောထုတ်ဖော် (သျှင်ပြေ၊ မောင်(ပုသိမ်)၊ ၁၉၈၀)

ဟူ၍ ဖွဲ့ဆိုထားပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ဘုရားရှင် တရားဟောတော်မူရာနေရာ “တာဝတိံသာ” ကို “ဝတီသာ” ဟု အစသံဖျောက်ကာသုံးထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သုံးရိုးသုံးစဉ်မှ သွေဖည်၍ သုံးထားသည်ဆိုသော်လည်း ရွတ်ဆိုရပြေပြစ်၍ အနက်အဓိပ္ပာယ်ထင်ရှားပေါ်လွင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အလယ်သံဖျောက်သုံးသောကဗျာအဖွဲ့ကို ကလျာမဂ္ဂဇင်းပါ မောင်ယဉ်မှူး၏ “ငှက်နှင့် သစ်ကိုင်း” ကဗျာတွင်

ငှက်ပျံသွား၍

ကိုင်းဖျားလှုပ်ရမ်းခါပြန်ပြီ။

ရိုစေတော့လေ

မြီးကော့တောင်ခါ၊ ပန်းငှက်ပြာ

ပျံသာပျံပါ၊ စိတ်ချမ်းသာမိ

ဝဲသာဝဲပါ၊ ကြည်ဖြူပါ၏ (ယဉ်မှူး၊ မောင်၊ ၁၉၈၅)

ဟု တွေ့ရပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် “တောင်ပံခါ” ကို “တောင်ခါ” ဟု အလယ်သံဖျောက်၍ သုံးထားပါသည်။ အလယ်သံဖျောက်၍ စကားသံသွေဖည်ရေးဖွဲ့ထားသော်လည်း ရွတ်ဆိုရလွယ်ကူ၍ နှစ်သက်စရာကောင်းပါသည်။ အမြီးလေးကိုကော့ကာ အတောင်လေးကိုခါ၍ ပျံသန်းသွားသော ငှက်ကလေး၏ အမူအရာမှာလည်း ပေါ်လွင်လာပါသည်။ ငှက်ငယ်၏ လှုပ်ခတ်ခြင်း၊ မေ့လျော့ခြင်း နှင့် အကိုင်း၏ ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ တည်ငြိမ်ခြင်းသဘောကို အလယ်သံဖြုတ်၍ ဖွဲ့စပ်ခြင်းကြောင့် ပဒလည်းညီ၍ ကာရန်အသံမှာလည်း ပိုမိုပြေပြစ်ချိုသာလာပါသည်။

အဆုံးသံဖျောက်သုံးသောကဗျာအဖွဲ့ကို မောင်စွမ်းရည်၏ “**ရောရီရောရာယောပြန်**” ကဗျာ တွင်

ပုံတောင်ချင်းတောင်၊ တောင်နှစ်တောင်ကြား

ဒေသခြား၍၊ ဤကားအညာ

ဟိုမှာကား ယော၊ အခေါ်ဝေါဟာ

ခြားရုံသာပဲ၊ အညာလည်းယော

ယောလည်းအညာ၊ ဗမာလည်းယော

ယောလည်းဗမာ (စွမ်းရည်၊ မောင်၊ ၁၉၉၇၊ ၅၀)

ဟု တွေ့ရပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ပဒေပြည့်၍ကာရန်ကိုက်ညီအောင် “**အခေါ်အဝေါ်ဝေါဟာရ**” ကို “**အခေါ်ဝေါဟာ**” ဟု အဆုံးသံဖျောက်၍ သုံးထားပါသည်။ ပုံတောင်နှင့်ချင်းတောင် ကာဆီး ထားမှုကြောင့် ဒေသအားဖြင့်ခြားနားနေသော အညာဒေသနှင့်ယောဒေသသည် အခေါ်အဝေါ် ဝေါဟာရ ကွဲပြားရုံသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဗမာဟူသည့်လူမျိုးတစ်မျိုးတည်းပင်ဖြစ်ကြောင်း သိသာထင်ရှား စေပါသည်။ ကာရန်ကိုက်အောင် အဆုံးသံဖျောက်၍ စကားသံသွေဖည်ထားသော်လည်း အနက်ရှင်း၍ ရွတ်ဆိုရလွယ်ကူကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

ဘုတလင်ချစ်လေး၏ “**ပြည်သူ့လမ်းကလေး**” ကဗျာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မချောမွေ့ခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးကျန်းမာရေးခက်ခဲကာ ခေတ်နောက်ကျရကြောင်းကို

စီးပွားနဲ့ ကျန်းမာ

ချို့တဲ့ရာအကြောင်း

လမ်းမသာ ယာမသစ်

ခေတ်စိတ်ကနှောင်း (ချစ်လေး (ဘုတလင်)၊ ၁၉၆၇၊ ၆)

ဟူ၍ ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် “စီးပွားရေး” ကို “စီးပွား”၊ “ကျန်းမာရေး” ကို “ကျန်းမာ” ဟု အဆုံးသံဖြုတ်ကာ သုံးစွဲထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့သို့ မူလဝေါဟာရမှ “ရေး” ဟူသည့် အဆုံးသံကိုဖျောက်၍ ရေးဖွဲ့ခြင်းကြောင့် စကားသံစံသွေမှု ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုစကားသံ စံသွေမှုကြောင့်ပင် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကျစ်လျစ်ထိမိစွာဖော်ဆောင်နိုင်၍ ရွတ်ဆိုရပြေပြစ်စေ ပါသည်။

ဒေါက်တာငွေစိုး၏ “မောင်ဘသာ” ကဗျာတွင် စာသင်၊ စာကြည့်ရမည့်အချိန်၌ ဈေးလည် ရောင်းကာ ဘဝကိုရုန်းကန်ရသော ဈေးသည်လေးနှင့် ဘဝခွန်အားပေးကာ ဆေးကုသပေးလိုက်သည့် ဆရာဝန်အကြောင်း ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ ညအချိန်၌ လမ်းတကာလှည့်ကာ အီကြာကွေး၊ မုန့်ဖက်ထုပ်၊ ပြောင်းဖူးပြုတ် ရောင်းရသော မောင်ဘသာကို ကဗျာဆရာက

အီကြာကွေး မုန့်ဖက်ထုပ်

ပြောင်းဖူးချိန် ပြောင်းဖူးပြုတ်တဲ့

တောင်းထဲမှာ သွားရည်စာတွေနဲ့

အော်ဟစ်ကာ ခြေကုန်သုတ်နေကျ

ညတကာ ဒီအလုပ်ဟာဖြင့်

မိလက်ငုတ်ဆိုရဖွယ်

အရွယ်ကိုမငဲ့ (ငွေစိုး၊ ဒေါက်တာ၊ ၁၉၈၇၊ ၄၆)

ဟုလည်းကောင်း၊ အပြင်းဖျားကာ ဆေးခန်းသို့ ရောက်ရှိလာသော မောင်ဘသာလေးကို ဆရာဝန်က အခြားလူနာများကဲ့သို့ လမ်းညွှန်မှာကြားမှုပေးရန် ခက်ခဲနေပုံကို

ဟေ့ကောင် မောင်ဘသာ

အိပ်ရာစောစောဝင်

ဂျာကင်ထူထူဝတ်

ကြက်စွပ်လေးပူပူသောက်လို့

နှုတ်နယ်လွတ် လျာစည်းမပေါက်လိုက်ပေမယ့် (ငွေစိုး၊ ဒေါက်တာ၊ ၁၉၈၇၊ ၄၆)

ဟုလည်းကောင်း ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တို့တွင် “မိခင်လက်ငုတ်” ကို “မိလက်ငုတ်”၊ “ကြက်သားစွပ်ပြုတ်” ကို “ကြက်စွပ်” ဟူ၍ အဆုံးသံဖျောက်ကာ ဖန်တီးသုံးစွဲထားပါသည်။ ရှေ့အဖွဲ့၌ ပါရှိသောကာရန်နှင့် ချိတ်မိအောင် အဆုံးသံကိုဖျောက်ကာ သုံးစွဲထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဖန်တီးသုံးစွဲခြင်းကြောင့် စကားသံစံသွေမှု ဖြစ်ပေါ်လာသော်လည်း ဆိုလိုသည့်အနက်သဘောမှာ ထင်ရှား၍ အသံကာရန်စီးဆင်းမှုကို ပြေပြေပြစ်ပြစ် ဖြစ်လာစေပါသည်။

၃၊ ၂။ အသံထပ်တိုး၍သုံးခြင်း

ကဗျာစာဆိုတို့သည် ကဗျာဖွဲ့ထုံးစည်းဘောင်နှင့် အံဝင်ခွင်ကျရှိရန် စကားလုံး၏အသံအစိတ်အပိုင်းများကို ဖျောက်၍ သုံးသည်ရှိသကဲ့သို့ ချဲ့ထွင်ထပ်တိုး၍ သုံးစွဲသည်လည်းရှိပါသည်။ ထိုသို့ သုံးရာ၌

- (၁) အစသံကိုထပ်တိုး၍သုံးခြင်း
- (၂) အလယ်သံကိုထပ်တိုး၍သုံးခြင်း
- (၃) အဆုံးသံကိုထပ်တိုး၍သုံးခြင်း

ဟူ၍ (၃) မျိုး တွေ့ရပါသည်။

အစသံထပ်တိုး၍ သုံးသောကဗျာအဖွဲ့ကို ညွှန်ဝေ(ကသာ)၏ “မြစ်ပယ်ရုံ” ကဗျာတွင်

ဪ ... ယခုဆိုလျှင်

သင်စံပယ်ရုံ၊ ချစ်သူ့ဘုံလည်း

ငွေငုံမတင့်၊ ငွေပွင့်မဝေ

ပြောင်းလဲချေပြီ

မသွေတမ်းကို၊ ချစ်မည်ဆိုသည့်

ထိုသူနှစ်ယောက်၊ မရောက်မလာ

ပျောက်သည်မှာလည်း

ကြာတောင်းကြာနေ၊ ကြာမောချေပြီ

သင့်မှာမြေကျမ်း၊ ချစ်ဇာတ်လမ်းသည်

အလွမ်းနိဂုံး၊ ဘယ်တွင်ဆုံးရ

မဖုံးမချန်၊ အကြောင်းမှန်ကို

ဖွင့်အန်ပြောလှည့်စံပယ်ရုံ (ညွန့်ဝေ(ကသာ)၊ ၁၉၉၈၊ ၁၇၀)

ဟု တွေ့ရပါသည်။ အချိန်ကြာနေပြီဆိုသည့်သဘောကို “ကြာတောင်းကြာနေ” ဟု အစသံထပ်တိုး၍ ဖွဲ့ထားရာ စကားသံသွေဖည်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ “ကြာ” ဟူသော စကားလုံးကို ဖြည့်၍ (၃) ကြိမ် ထည့်သွင်းရေးဖွဲ့ထားခြင်းဖြင့် ချစ်သူနှစ်ဦး ရောက်မလာသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်ကြောင်း ပိုမိုထင်ရှား ပေါ်လွင်လာရပါသည်။ အနက်ခွန်အားပြည့်ဝ၍ လေးလုံးတစ်ပဒကာရန်ကို ညီညွတ်စေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အလယ်သံထပ်တိုး၍သုံးခြင်း အလယ်သံထပ်တိုး၍ဖွဲ့ဆိုပုံကို တင်မိုး၏ “လူငယ်နှင့် ကဝိ ဆွေးနွေးခြင်း” ကဗျာတွင်

ငါသဘောရှိ

ကရောမဟိခင်

ယောနိသောဦး ချစ်တပည့် (တင်မိုး၊ ၁၉၉၈၊ ၉၆)

ဟု တွေ့ရပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် “ကရောဟိ” ကို “ကရောမဟိ” ဟု အလယ်သံထပ်တိုး၍ စကားလုံးအသစ် တီထွင်ယူထားပါသည်။ အလယ်သံထပ်တိုး၍ဖွဲ့ထားသော်လည်း

မိမိသဘောအတိုင်းမလုပ်ပါနှင့် ဟူသော အနက်သဘောမှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မောင်စွမ်းရည်၏ “**ရောရီရောရာယောပြန်**” ကဗျာတွင် လူ့အရေးကိစ္စများစွာ၊ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပခရီးပြန်များစွာ ရှိသကဲ့သို့ လူ့လိမ်လူညာများလည်းရှိကြောင်း

စာရေးပေရေး၊ ဘာသာရေးနှင့်

စီးရေးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့်

အရေးများစွာ၊ ယောဘိလပ်ပြန်

ဂျပန်ပြန်ဘာညာ၊ လူညာကတော့ရှိသည်သာ (စွမ်းရည်၊ မောင်၊ ၁၉၉၇၊ ၅၃)

ဟူ၍ ဖွဲ့ဆိုထားပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် စာပေရေးကို “**စာရေးပေရေး**” ဟုလည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးကို “**စီးရေးပွားရေး**” ဟုလည်းကောင်း အလယ်သံတိုး၍ ဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ၄-၃-၂ ကာရန် ကိုက်အောင် အလယ်သံတိုး၍ စကားသံသွေဖည်ဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖွဲ့ခြင်းဖြင့် အရေးကိစ္စများသည် ပိုမိုများပြားရှုပ်ထွေးသည့်အသွင် ဆောင်လာစေပါသည်။

ဘုတလင်ချစ်လေး၏ “**ပြည်သူ့လမ်းကလေး**” ကဗျာတွင် ဇွဲလုံ့လစိုက်ထုတ်ကာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ညီညာစွာကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လမ်းကလေး ဖြောင့်ဖြူးလာပုံကို

ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထနှင့်

ဇွဲ လုံ့လ စိုက်ထုတ်ကာ

ညီတညာ ကြိုးပမ်းလို့

လမ်းဖြူးဖြောင့်လာ (ချစ်လေး(ဘုတလင်)၊ ၁၉၆၇၊ ၇)

ဟု ဖွဲ့ဆိုထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့တွင် “**ညီညာ**” ကို “**ညီတညာ**” ဟု အလယ်သံတိုး၍ ရေးဖွဲ့ထားရာ စကားသံစံသွေသော်လည်း အသုံးလှပ၍ နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းပါသည်။ စည်းလုံးညီညွတ်မှုသဘော အနက်ပေါ်လွင်ထင်ရှား၍ ကဗျာရွတ်ဆိုသူတို့အဖို့ အသံချိုသာပြေပြစ်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

အဆုံးသံထပ်တိုး၍ဖွဲ့ဆိုပုံကို မောင်စွမ်းရည်၏ “ကျေးလက်ကို ချစ်ရာကျအောင် မေတ္တာပြုပတ်တိုက်” ကဗျာမှ

တပည့်တွေတစ်သက်စာမှာ

ကျက်သာအောင်နှောင်ဟုတ်ဖို့

ဆောင်ပုဒ်တွေ ဂါထာတွေနဲ့

ပါဠိတွေ ပါဠိတွေ

မွေ့နှောက် ကိုးထောက်

ဒိသာပါမောက်၊ ဆရာကြီးတစ်ယောက်ထံ

တပည့်ခံသွားတယ်လို့

ခမ်းခမ်းနားနားထင်ကြတယ် (စွမ်းရည်၊ မောင်၊ ၁၉၉၇၊ ၁၀၁)

ဟူသော အဖွဲ့တွင် “ပါဠိတွေ ပါဠိတွေ” ဟု သုံးထားသည်ကို တွေ့ ရပါသည်။ ပါဠိကို “ပါဠိပါဠိ” ဟု အဆုံးသံထပ်တိုး၍ဖွဲ့ထားရာ ပါဠိစကားပါမှစာခန့်သည်ဟုထင်တတ်သော ဆရာကြီးအချို့၏ သရုပ်မှာ ပိုမိုပေါ်လွင်လာပါသည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပိုမိုတာသွားစေသည့် စကားသံစံသွေမှု တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၃၊ ၃။ ကာရန်ကိုက်အောင် သရသံပြောင်းသုံးခြင်း

ကဗျာစာဆိုတို့သည် ကာရန်ညီညွတ်စေရန် ကာရန်ယူလိုသော အသံနှင့်ကိုက်အောင် စကားလုံး၏ သရသံကို လိုအပ်သလို ပြောင်း၍သုံးတတ်ကြောင်း တွေ့ ရပါသည်။

၁၉၈၀ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလထုတ် မြဝတီမဂ္ဂဇင်းပါ မောင်သျှင်ပြေ(ပုသိမ်)၏ “အခါတော် တဝါကျွတ်ချိန်မို့” ကဗျာတွင်

ဤယနေ့မှာဖြင့်

ကြည့်မွေ့ အခါခါပျော်မိ

အခါတော် ရက်မြတ်ထူးပေမို့

တိမ်ဦးမှာ ငွေစန္ဒီနဲ့

ကြာငါးမည် ရေမှာသင်းလေခဲ

သီတင်း တဝါကုန်တော့ (ညွန့်ဝေ(ကသာ)၊ ၁၉၉၈၊ ၁၇၀)

ဟူသော အဖွဲ့၌ “ငွေစန္ဒာ” ကို “ငွေစန္ဒီ” ဟု ဖွဲ့ဆိုထားပါသည်။ လမင်းကို စန္ဒ၊ စန္ဒာ ဟု ခေါ်ကြသည်ကို “စန္ဒီ” ဟု ‘အီ’ သရသံဖြင့် စကားသံသွေဖည်သုံးစွဲထားပါသည်။ “ကြာငါးမည်” ဟူသော အသံနှင့် လိုက်ဖက်စေရန် သရသံပြောင်း၍ “ငွေစန္ဒီ” ဟု စံသွေရေးဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ရှေ့အဖွဲ့နှင့် နောက်အဖွဲ့ ကာရန်ထပ်မံပြီး နှစ်သက်ကြည်နူးဖွယ် ကဗျာတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာရပါသည်။

မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး၏ “လူကလေးအလွမ်းပြေ” ကဗျာတွင် ချစ်သူကြင်ဖော်ဖြင့် ပျော်ပါးကာ ဖခင်ထံ မလာမရောက်နိုင်သော ဝေးရပ်ဌာနကသားကို မျှော်လင့်နေသည့် ဖခင်တစ်ဦး၏ ရင်တွင်း ခံစားချက်ကို

ဘုံစလေပေမို့

ကြုံတွေ့လာ ဓမ္မတာပေါ့

သားချစ်မှာ ကြင်ဖော်ရလေတော့

ဝေးစွ တစ်ဌာနေ၌

ကြာပလေ အနေလှမ်းပြီမို့

ခါတလေ ပြန်လာစမ်းပါလို့

အလွမ်းပြေ စာလွှာပါးပေမယ့်

ဖေသားက နေစိမ့်တယ်

ရင်ဝယ်တော့ မြေမြေကျွမ်း (နိုင်မိုး၊ မောင်(မြင်းမူ)၊ ၁၉၈၀)

ဟူ၍ ဖွဲ့ဆိုထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့တွင် မူလဝေါဟာရဖြစ်သည့် “ဌာန” ကို “ဌာနေ” ဟု သရသံ ပြောင်း၍ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ နောက်အဖွဲ့တွင် ပါရှိသော “ကြာပလေ” နှင့် ကာရန် ကိုက်အောင် စကားသံသွေသုံးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ စကားသံသွေဖည်သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ကဗျာ၏ အသံကာရန်စီးဆင်းမှုမှာ ပိုမိုပြေပြစ်လာကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

၃၊ ၄။ စကားလုံး၏ ဗျည်းသရသံများကို ရှေ့နောက်နေရာလဲလှယ်သုံးခြင်း

ကဗျာတို့တွင် ကာရန်အသံ ညီညွတ်ချိုသာစေရန် စကားလုံး၏ ဗျည်း၊ သရသံများကို ရှေ့နောက် နေရာလဲလှယ်သုံးလေ့ရှိပါသည်။ စကားလိမ်ဟုခေါ်သော အသုံးမျိုးဖြစ်ပါသည်။ မင်းသုဝဏ်၏ “အရုဏ်ချိန်ဆုတောင်း” ကဗျာတွင် အိပ်မရသည်နှင့်ထပြီးစာကြည့်ရာတွင် စာစောင်ထဲမှ ကဗျာ စာသားများ မြူးကြွလှပနေပုံ၊ ကဗျာဆရာကြီးများအား သတိရမိပုံကို

အိပ်မရ၍၊ ထကာစာကြည့်

အရုဏ်မှည့်တွင်

တွေးသည့် အတွေးအငေးများ

တေးသည့် အတေးအရေးများ

စာစောင်ထဲက ကဗျာလှတို့

ကြွကြွဖောင်းဖောင်း၊ ပျောင်းပျောင်းနွဲ့နွဲ့

လဲလဲရီရီ၊ တာတာတီ၍

မပီကလာ၊ ပီကလာနှင့်

မာယာစုံစုံ၊ နိမိတ်ပုံက

မှုန်မှုန်ဝါးဝါး၊ မြူးကစားသည်

မြူကြားနေခြည်ဇာဖောက်သို့

နေရောင်ကြောက်သည့် နှင်းပေါက်သို့ (မင်းသုဝဏ်၊ ၁၉၉၇၊ ၂၆၀)

ဟူ၍ ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ စကားလုံးများ လှပနွဲ့နှောင်း၍ တီတီတာဖြစ်နေသည့်ဟန်ကို “တာတာတီ” ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ “တီတီတာ” ဟုသာ သုံးရိုးသုံးစဉ်ရှိသော်လည်း စကားသံသွေဖည်၍ “တာတာတီ” ဟုသုံးကာ စကားလုံးအသစ်ဖန်တီးထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ဤသို့သုံးခြင်းဖြင့် နောက်ပဒတွင်လာသည့် “မပီကလာ ပီကလာနှင့်” ကာရန်ချင်းချိတ်ဆက်မိပြီး အသံချိုသာလာစေပါသည်။ အနက်သဘောလည်းမပျောက်ဘဲ သုံးနှုန်းပုံကျစ်လျစ်ကာ စကားလုံးအသစ် တိုးပွားလာစေသည့် စံသွေမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာမငွေတာရီ၏ “ယောက်ျား” ကဗျာတွင် ရဲရင့်သောယောက်ျားအာဇာနည်တစ်ဦး၏ ဂုဏ်ရည်ကို

ငါယောက်ျား

လားလားမှ ဘာမထီ။

သွေးနီနီ ယှဉ်ပြိုင်နှံ့ရင်

ကဲ ခေါင်ကတည်။

အာဇာနည်

မြန်ပြည်မေ့ချစ်သား

ကြောက်ဆိုတာ ‘နယ်မလား’ တယ်

ကျားဆိုမှကျား (ငွေတာရီ၊ ၂၀၁၅၊ ၁၇၀)

ဟူ၍ ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့တွင် မူလဝေါဟာရသဘောအရ “နားမလည်” ဟု သုံးရမည် ဖြစ်သော်လည်း စာဆိုအခွင့်ထူးဖြင့် “နယ်မလား” ဟု သုံးထားပါသည်။ စကားလုံး၏ ဗျည်း သရသံတို့ကို ရှေ့နောက်လဲလှယ်သုံးလိုက်ရာ စကားသံသွေဖည်မှု ဖြစ်လာရပါသည်။ ဤသို့ သုံးခြင်းဖြင့် နောက်ပဒရှိ “ကျားဆိုမှကျား” နှင့် ကာရန်ချင်းချိတ်ဆက်မိကာ အသံကာရန်ပြေပြစ်မှုကို ခံစားမိလာစေပါသည်။ တွေ့ရိုးတွေ့စဉ် အသုံးအနှုန်းများနှင့်မတူဘဲ ကဗျာဖတ်ရှုသူများအား စိတ်အာရုံဝင်စားမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

သုံးသပ်ချက်

စကားသံသွေခြင်းကို လေ့လာကြည့်လျှင် ကဗျာစာပေ၌ စကားသံသွေခြင်းသည် ပုံသဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးဖြင့် တည်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အလေ့လာခံကဗျာများအရ စကားသံဖျောက်၍ သုံးခြင်းနည်းမှ အစသံဖျောက်ခြင်း၊ အဆုံးသံဖျောက်ခြင်းနည်းကို ကဗျာဆရာအများ အသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ စကားသံထပ်တိုး၍သုံးခြင်းတွင် အလယ်သံထပ်တိုးခြင်းနည်းကို အများဆုံးအသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကာရန်ကိုက်အောင် သရသံပြောင်းခြင်းသည် အသစ်အဆန်းဖြစ်စေရန် သွေဖည်ရေးဖွဲ့ခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ကာရန်ကိုင့်၍ သွေဖည်ရေးဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ စကားလုံး၏ ဗျည်း၊ သရသံများကို ရှေ့နောက်နေရာလဲလှယ် သုံးခြင်းသည် စကားလုံးအသစ်အဆန်းပေါ်ပေါက်စေပြီး ကဗျာဖတ်သူကို ဆွဲဆောင်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော် စကားသံသွေရေးဖွဲ့ခြင်းသည် ကဗျာအလှနှင့် အရသာတို့ကို ပျက်စီးတိမ်မြုပ်သွားခြင်းမရှိစေဘဲ ကဗျာအရသာကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ထူးခြားဆန်းသစ်စေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာကဗျာတွင် စကားသံသွေခြင်းသည် ထူးခြားသော ရသအာနိသင်ကို ပေးစွမ်းနိုင်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

နိဂုံး

ဤစာတမ်းတွင် စကားသံသွေမှုကို ခေတ်စမ်းခေတ်နောက်ပိုင်းကဗျာများဖြင့် ထုတ်ဆောင် ကိုးကားကာ လေ့လာတင်ပြခဲ့ပါသည်။ စကားသံသွေမှုသည် ဘာသာစကားတိုးပွားမှုကို ဖြစ်ပေါ် စေပြီး ကဗျာစာပေ၌လည်း စာဖတ်သူတို့ကို နှစ်သက်မှုနှင့်အတူ ဆွဲဆောင်စည်းရုံးနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ပျို့၊ မော်ကွန်း၊ တေးထပ်၊ အိုင်ချင်း အစရှိသည့် ကဗျာများမှ စကားသံ သံသွေမှုကို လေ့လာဖော်ထုတ်နိုင်ပါသေးသည်။ ဤစာတမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်သည်များကို ပိုင်းဝန်းဆွေးနွေးအကြံပြုပေးကြပါရန် ဖိတ်ခေါ်အပ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

ကြင်နွယ်၊ မောင်။ (၁၉၉၆) ။ **မြန်မာနှင့်အခြားကဗျာများ။** ရန်ကုန်၊ စမ်းရေစီးသံစာပေ။

ခင်မင်၊ မောင်(ဓနုဖြူ)။ (၂၀၁၁) ။ **ရေးဟန်ပညာနိဒါန်း။** ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ။

ခင်မင်၊ မောင်(ဓနုဖြူ)။ (၂၀၁၈) ။ **စကားပြေသဘောတရား၊ စကားပြေအတတ်ပညာ။** ရန်ကုန်၊ ပန်းရွှေပြည်စာအုပ်တိုက်။

ချစ်လေး(ဘုတလင်)။ (၁၉၆၇) ။ **မြကြေးမုံကဗျာများ။** မန္တလေး၊ ယုဝစာပေဖြန့်ချိရေး။

ငွေစိုး၊ ဒေါက်တာ။ (၁၉၈၇) ။ **မြို့ဘွဲ့ကဗျာများ။** ရန်ကုန်၊ စာပေလောကပုံနှိပ်တိုက်။

ငွေတာရီ။ (၂၀၁၅) ။ **ကဗျာပေါင်းချုပ်။** ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ။

စွမ်းရည်၊ မောင်။ (၁၉၉၇) ။ **အမေ့ခေါ်သံနှင့် အခြားကဗျာများ။** မန္တလေး၊ လူထုကြီးပွားရေး စာအုပ်တိုက်။

ဇော်ဇော်အောင်။ (၂၀၀၆) ။ **သရဖူဆောင်းပါးများ။** ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ။

ညွန့်ဝေ(ကသာ)။ (၁၉၉၈) ။ **ရင်မှဆင်းသောမြစ်တစ်စင်း။** ရန်ကုန်၊ ဘာရတီစာပေ။

တင်မိုး။ (၁၉၉၈) ။ **ကန္တာရနှစ်များ။** ရန်ကုန်၊ မုံရွေးစာအုပ်တိုက်။

နိုင်မိုး၊ မောင်(မြင်းမူ)။ (၁၉၈၀၊ အောက်တိုဘာလ) ။ **လူကလေးအလွမ်းပြေ။** မြဝတီမဂ္ဂဇင်း။

မင်းသုဝဏ်။ (၁၉၉၇) ။ **ကဗျာပေါင်းချုပ်။** ရန်ကုန်၊ စာပေလောကပုံနှိပ်တိုက်။

ယဉ်မှူး၊ မောင်။ (၁၉၈၅၊ အောက်တိုဘာလ) ။ **ငှက်နှင့်သစ်ကိုင်း။** ကလျာမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် - ၁၀ ။

သိန်းဆိုင်၊ မောင် နှင့်အများ။ (၁၉၇၃) ။ **စာအုပ်စာပေ(ပထမတွဲ)။** ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်ပုံနှိပ်တိုက်။

သျှင်ပြေ၊ မောင်(ပုသိမ်)။ (၁၉၈၀၊ အောက်တိုဘာလ) ။ **အခါတော် တဝါကျွတ်ချိန်မို့။** မြဝတီမဂ္ဂဇင်း။

အုန်းသော်၊ ဦး။ (၂၀၁၉) ။ **စာရေးနည်း ၄ မျိုး**။ မန္တလေး၊ လင်းသန့်အောင်ဆက်။